

NORGES HØYESTERETT

Den 4. november 2021 ble det av Høyesteretts ankeutvalg med dommerne Falkanger, Bergh og Steinsvik i

HR-2021-2143-U, (sak nr. 21-122338SIV-HRET), sivil sak, krav om erstatning for sakskostnader:

A

B

C

A. M. Ruud AS

Cecar Holding AS

Gustari AS

EFD Invest AS

Hans Invest AS

D

E

JFRM AS

F

SPZ Holding AS

G

Blodbøken AS

Piano Forte AS

Gullbakk Invest AS

Calidris AS

H

JHL Invest AS

I

Jøkul AS

Agio AS

Halvorsen & Larsen Eiendom AS

Riber Invest AS

J

K

Epenor AS

L

M

Bygg Entreprise AS

Hestekind Eiendom AS

N

Alf Hallén AS

Kolltveit Næringsbygg AS

Geir Dalhaug Invest AS

O

Kvamsdal Invest AS
Hans Pedersen AS
Ribes Reserve AS

P

Eikedalen Skisenter AS

Q

JEWA AS

Morten Carlson AS

R

S

T

U

Triplex AS

V

W

X

Hørgård Invest AS

Y

Z

Lars Gylterud AS

Æ

(advokat Jørgen Bernhard Grønlie)

mot

Staten v/Domstoladministrasjonen

avsagt slik

K J E N N E L S E :

- (1) Saken gjelder krav om at staten skal erstatte sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-12.
- (2) Saken har sin bakgrunn i et søksmål som A. M. Ruud AS mfl. anla mot fem styremedlemmer i Emerging Europe Land Development AS («EELD»). I dette søksmålet ble det blant annet fremsatt krav om erstatning for tap som følge av styremedlemmenes opplysningssvikt.
- (3) Ved Asker og Bærum tingretts dom 9. oktober 2019 ble styremedlemmene frifunnet.
- (4) A. M. Ruud AS mfl. anket dommen til lagmannsretten. Ved Borgarting lagmannsretts dom 28. januar 2021 ble anken forkastet. Saksøkerne ble pålagt å erstatte motpartenes sakskostnader for tingretten og lagmannsretten.
- (5) A. M. Ruud AS mfl. anket til Høyesterett. Det ble også inngitt særskilt anke over lagmannsrettens sakskostnadsavgjørelse. Ved ankeutvalgets beslutning 3. juni 2021 ble anken over lagmannsrettens dom ikke tillatt fremmet, jf. tvisteloven § 30-4. Anken over sakskostnadsavgjørelsen ble nektet fremmet ved ankeutvalgets beslutning 4. juni 2021, jf. tvisteloven § 30-5.

- (6) A. M. Ruud AS mfl. har fremsatt krav mot staten v/Domstolsadministrasjonen for dekning av sakskostnader, jf. tvisteloven § 20-12. Kravet er fremsatt direkte for Høyesterett, og det anføres erstatningsbetingende feil både ved lagmannsrettens og Høyesteretts behandling av saken.
- (7) *A. M. Ruud AS mfl.* har i korte trekk gjort gjeldende at lagmannsretten ikke var lovlig sammensatt som følge av inhabilitet hos flere av lagdommerne, jf. tvisteloven § 20-12 første ledd bokstav a. Lagmannsretten er videre «vesentlig å bebreide», jf. tvisteloven § 20-12 første ledd bokstav b. Det er blant annet vist til at partene ikke ble orientert om den mulige habilitetsproblematikken, samt at det gjennomgående foreligger grove materielle feil ved lagmannsrettens dom.
- (8) Høyesterett er vesentlig å bebreide ettersom avgjørelsene fra ankeutvalget viser at Høyesterett bryter med prinsippet om effektiv rettighetsbeskyttelse i EØS-retten.
- (9) A. M. Ruud AS mfl. har lagt ned slik påstand:
- «Staten v/Domstoladministrasjonen plikter å betale obligasjonseiere og aksjonærer i Emerging Europe Land Development AS påløpte sakskostninger i saken mot tidligere styremedlemmer og daglig leder i Emerging Europe Land Development AS.
- Obligasjonseiere og aksjonærer i Emerging Europe Land Development AS tilkjennes omkostninger ved klagen.»
- (10) *Staten v/Domstoladministrasjonen* har bestridt at retten ikke var lovlig sammensatt. Det reises også spørsmål ved om Høyesterett prejudisielt kan prøve en slik habilitetsinnsigelse. Verken lagmannsretten eller Høyesterett er heller vesentlig å bebreide. Lagmannsrettens dom er uansett ikke opphevet, slik at det ikke har vært noen ny behandling i lagmannsretten som medførte merkostnader for parten. Det er nedlagt slik påstand:
- «1. Staten ved Domstolsadministrasjonen frifinnes.»
- (11) *Høyesteretts ankeutvalg* bemerker at reglene om anke over kjennelser gjelder tilsvarende så langt de passer for behandlingen av kravet, jf. tvisteloven § 20-12 femte ledd første punktum. Utvalget har full kompetanse, jf. § 30-3 første ledd, jf. § 29-3 første ledd.
- (12) Tvisteloven § 20-12 første og andre ledd har følgende ordlyd:
- «(1) En part som er påført sakskostnader på grunn av feil ved rettens behandling av saken, kan kreve tapet erstattet av staten dersom feilen
- a) ubetinget skal tillegges virkning etter § 29-21 annet ledd bokstav b eller etter bokstav d fordi parten ikke var lovlig innkalt, eller
- b) skyldes at retten er vesentlig å bebreide.
- (2) Er partens sakskostnader påført ved at feilen har fått virkning for en avgjørelse i saken, må også vilkårene i domstoloven § 200 tredje ledd være oppfylt.»
- (13) Erstatningskravet bygger på påståtte feil ved lagmannsrettens og Høyesteretts avgjørelser. Det følger da av tvisteloven § 20-12 andre ledd at også vilkårene i domstoloven § 200 tredje ledd

må være oppfylt. Denne bestemmelsen lyder slik:

«Erstatningssøksmål om en tjenstemanns eller det offentliges ansvar i anledning av rettslige avgjørelser kan ikke reises uten at

a) avgjørelsen er opphevet eller forandret,

b) avgjørelsen er bortfalt med den virkning at rettidig anke mot den ikke kunne tas under behandling eller avgjøres, eller

c) tjenstemannen ved dom er kjent skyldig i straffbart forhold ved avgjørelsen.»

- (14) I dette tilfellet er verken lagmannsrettens dom eller Høyesteretts ankeutvalgs avgjørelser opphevet eller forandret. Vilkåret i bokstav a er dermed ikke oppfylt. At Høyesteretts avgjørelser er rettskraftige med en gang de er avsagt, og dermed ikke kan oppheves eller forandres, er ikke av betydning i denne sammenheng, jf. HR-2019-2356-U avsnitt 28.
- (15) Heller ikke vilkårene i bokstav b eller c er oppfylt.
- (16) Etter dette må det fremsatte kravet avvises.
- (17) Avgjørelsen er enstemmig.

SLUTNING

Kravet avvises.

Espen Bergh
(sign.)

Aage Thor Falkanger
(sign.)

Kine Steinsvik
(sign.)